

بررسی اثر تراکم بوته و میزان کودهای نیتروژن و فسفر بر عملکرد و اجزای عملکرد برنج هیبرید (بهار ۱)

مصطفی صالحی فر^۱، جعفر اصغری^۲، سید حسین پیمان^۳، حبیب الله سمیع زاده^۲ و حمید درستی^۲
۱- دانشجوی کارشناسی ارشد سابق رشته زراعت دانشگاه گیلان، ۲- عضو هیات علمی دانشکده
علوم کشاورزی دانشگاه گیلان و ۳- عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات برنج کشور

چکیده

این تحقیق به منظور تعیین نقش تراکم بوته و میزان کود نیتروژن و فسفر مورد نیاز برای برنج هیبرید (بهار ۱) در نظر گرفته شده است. فواصل کشت مورد استفاده در این آزمایش شامل سه سطح 30×15 ، 30×20 و 30×25 سانتی متر به عنوان فاکتور اصلی بوده است و همچنین کود نیتروژن نیز در چهار سطح ۶۵، ۹۵، ۱۲۵ و ۱۵۵ کیلوگرم نیتروژن خالص در هکتار و کود فسفر نیز در دو سطح ۵۰ و ۱۰۰ کیلوگرم فسفر خالص در هکتار بعنوان دو فاکتور در کرت خرد شده به صورت فاکتوریل در قالب طرح اسپلیت پلات فاکتوریل و با سه تکرار مورد استفاده قرار گرفت. این آزمایش در مزرعه آزمایشی دانشکده کشاورزی دانشگاه گیلان در فصل زراعی ۱۳۸۶ انجام پذیرفته است. کودهای نیتروژن و فسفر به ترتیب در سه و دو مرحله رشد در اختیار گیاه قرار گرفتند. نتایج نشان داد که فاصله کشت روی عملکرد، پنجه و تعداد پنجه بارور دارای اثر معنی دار بوده و کمترین فاصله کشت مورد استفاده دارای بیشترین تولید عملکرد به میزان $8/23$ تن در هکتار بوده است. همچنین بیشترین فاصله کشت مورد استفاده در این آزمایش توانست سبب تولید به ترتیب $22/16$ و $20/03$ پنجه در بوته و پنجه بارور شده است که نسبت به سایر فواصل کشت برتری دارند. کود نیتروژن نیز روی تعداد پنجه در بوته، تعداد خوشه، درصد دانه های پر، درصد دانه های پوک و وزن هزار دانه اثر معنی داری را نشان داده است. که بکار بردن ۱۵۵ کیلوگرم نیتروژن خالص در هکتار به ترتیب سبب تولید $22/17$ ، $21/76$ ، $22/22$ و $22/45$ از تعداد پنجه در بوته، تعداد خوشه، درصد دانه های پر، درصد و وزن هزار دانه شده است. همچنین بکار بردن ۶۵ کیلوگرم نیتروژن خالص سبب تولید $28/98$ درصد دانه پوک شده است که بیشترین مقدار دانه پوک تولیدی را شامل می گردد. کود فسفر نیز بر روی درصد دانه های پر اصر معنی داری را از خود نشان می دهد که مصرف ۱۰۰ کیلوگرم فسفر خالص در هکتار سبب تولید $77/78$ درصد دانه های پر شده است.

واژه های کلیدی: فاصله کشت، کود نیتروژن، کود فسفر، برنج هیبرید و عملکرد